

EPITAPHIUM ACHARDI.

(Neustria Pia, p. 795.)

B. Achardus, Arboretanus pontifex. Non solum consilium dedit de novissima abbatiæ de Lucerna fundatione, sed et ann. 1164 a fundatoribus lapidem primarium et angularem pro exstructura ecclesiæ abbatialis oblatum, devote suscepit, benedixit, ac in fundamenta jecit. Deinde jus *Deportum* in Ecclesia Abrincensi ipsis religiosis grateranter contulit; et moriens ea in basilica abbatiali humari voluit, extra chorum quidem, sed juxta parietem ipsius chori, ad cornu Epistolæ ante ostium, quo itur in claustrum, ubi nunc æque requiescit cum hoc epitaphio:

*Præsul Abrincensis, famosus doctor Achardus
Hic jacet, ut terræ restitatur humus:
Gratia cælestis dedit illi dona sophiæ,
Et præfecit eum digniter Ecclesiæ.
Plurima nunc sileo bona facta sua pietatis,
Quæ satis audita, visa fuere satis.
Abbas ipse fuit Sancti Victoris in æde;
Et complevit opus, moribus, ore, pede
Exuvii ejus domus est hæc nobilitate,
Desuper est nobis gratia tanta data:
Ergo pnter tantus, fidei jurisque patronus,
Pastoralis erat cujus in ore sonus:
Gaudia dirinæ contempletur faciei,
Pontificioque boni mausto detur ei (27)*

(27) Ex schedis abbatiæ de Lucerna et cœnali.

EPISTOLÆ GILDUINI ABBATIS.

I.

Ad episcopum Belvacensem. — *Commendat ei presbyterum, cujus frater intestatus obierat.*

Domno Belvacensi G. beati Victoris Parisiensis dictus abbas, in summo Pastore gloriari, et ipsius digne imitari vestigia.

Presbyter iste præsentium lator habebat quemdam fratrem, qui intestatus mortuus est, excepto quod unum equum canonicis regularibus S. Quinctini (28), in quorum terra habitabat, ut nobis dictum est, dereliquit. Expectabat enim hunc fratrem suum, sed antequam iste adveniret, iste decessit. Venerunt autem prædicti canonici, et tulerunt defuncti corpus, ipsum apud se sepelientes, et quæ habere videbatur secum pariter auferentes. Unde vos, mediante parvitate nostra, rogat iste ut ei justitiam faciatis, et quæ fratris sui fuerunt restitui faciatis. Valet.

II.

Litteræ Gilduini de ecclesia S. Petri de Monte Lethero concessa monachis Longi Pontis, et de compensatione facta canonicis S. Victoris, qui in ea præbendam, et annualia possidebant.

G. cœnobii S. Victoris dictus abbas cum fratribus suis omnibus fidelibus tam posteris quam præsentibus in perpetuum.

Omnium bonorum et maxime religiosorum proprium est totius sanctitatis et religionis propaga-

(28) Insigne canonicorum regularium monasterium juxta Bellovacum, a Guidone hujus urbis episcopo anno 1067 fundatum, cujus primus abbas fuit Ivo celeberrimus postea Carnotensium episcopus.

(29) Longus Pons est insignis cella ordinis Clunia-

cioni et profectui eongaudere. Gaudium hoc nostris, Deo miserente, temporibus in mutatione ecclesiæ B. Patri de Monte Lethero piis desideriis oblatum est donatum. Siquidem ipsa ecclesia per Dei gratiam et piissimi Ludovici Francorum regis voluntatem, consilio et assensu, de sæculari statu in religionis statum promota est, et ad hæc servis Dei monachis scilicet de Longo Ponte (29) assignata est, et in perpetuum donata. Nos itaque qui in prædicta S. Petri ecclesia præbendam unam et integram et aliam præbendarum annualia habemus, mutationem illam in melius volumus et approbamus, et per manum domini nostri Theobaldi Parisiensis episcopi prædictam præbendam et annualia ecclesiæ de Longo Ponte in perpetuum habenda concedimus. Ne autem ecclesia nostra pro illius ecclesiæ mutatione et nostra benevola concessione reddituum suorum diminutione nimia gravaretur, consulente, mediante, ino faciente prædicto Parisiensis episcopo, in cujus arbitrio et potestate, utriusque partis assensu, totum in hoc consistebat negotium, monachi de Longo Ponte nobis reeompensationem vicariam reddiderunt, et rebus ecclesiæ suæ et ecclesiæ S. Petri ea quæ subscripta sunt ecclesiæ nostræ communi assensu perpetuo possidenda dederunt. Apud Athegas terras, vineas, decimam et quidquid omnino ecclesiæ de Longo Ponte ibidem habebat. Apud eandem villam duos solidos census, quos prædicta ecclesiæ censis in diocesi Parisiensis, in qua cum priore erant olim viginti duo monachi. Est et alius Longus Pons tribus a Suevione leucis distans, ubi est celebris abbatia ordinis Cisterciensis.

S. Petri ibidem habebat. Hæc omnia, sicut dictum est, ecclesia de Longo-Ponte ecclesiæ nostræ libere et quiete semper habenda donavit, et donum semper commendans sigilli sui impressione firmavit. Ut autem mutationis prædictæ ecclesiæ S. Petri et præcedæ et annualium nostra concessio rata in perpetuum habeatur, chartulam istam concessionis nostræ

A tenorem continentem conscripsimus, eamque sigilli nostri impressione firmavimus, et monachis de Longo Ponte habendam et conservandam tradidimus. Nomina etiam fratrum nostrorum, ad hujus rei testimonium et ad majorem firmitatem subscripsimus. Signum G. abbatis, etc.

EPISTOLÆ ACHARDI ABBATIS

POSTMODUM

ABRINCENSIS EPISCOPI.

I.

Ad Henricum II Anglorum regem. — Ut Richardum de Ely, thesaurarium suum, ad solvendam pauperibus et ecclesiis relictam a canonico Parisiensi pecuniam compellat.

HENRICO, Dei gratia gloriosissimo regi Anglorum, A. (30) cænobii S. Victoris Parisiensis qualiscunque dictus abbas, salutem, et administratione regni temporalis æternum promereri.

Canonicus quidam Parisiensis, F. nomine, sola liberalitate ductus, nullo amplioris acquisitionis interveniente intuitu, magistro Richardo de Ely thesaurario vestro viginti libras Parisiensis monetæ usque ad diem diffinitum commisit. Contigit autem eundem canonicum infra scriptum terminum ingredi viam universæ carnis. Cum vero ageret in extremis, universam substantiam suam ecclesiis et pauperibus, aliis plus, aliis minus, pro consilio religiosorum virorum designavit. Unde et qui testamentum ejus interfuerunt, ad prædictum Richardum nuntium in Angliam miserunt super exsolvenda præterita pecunia submonentes. Ipse vero tanti immemor beneficii solvere contempsit. Majestati igitur vestræ pro ecclesiis et pauperibus pauper Christus supplicat, et patrocinium vestrum in hac causa sua speciali specialiter efflagitat; et ne transgressionis ejus in vos, quod absit! ex negligentia culpa redundet, potestate vobis divinitus data pecuniam Christi periculose renitentem ad reddendum compellatis, ut et zelus lætitiæ in vobis evidenter appareat, et causa ecclesiarum et pauperum adjuta apud summum judicem pro vobis intercedat. Illud autem pro certo habeatis, quod in extremo mortis articulo prædictam pecuniam se gratis absque omni augmento

(30) Achardus secundus S. Victoris abbas Gilduino successit, qui obiit anno 1155, 13 Aprilis.

B antedicto Richardo coram tribus honestæ existimationis sacerdotibus confessus est ad tempus commississe. Valet.

II.

Ad A. episcopum Lexoviensem. — Commendat ei ecclesiam suam.

Domino illustrissimo et omni dignissimo reverentia A. (31) episcopo Lexoviensi, A. S. Victoris abbas, salutem et devotæ charitatis obsequium.

Benignitati vestræ dignas referre grates non possumus, quia domum nostram et miro coluit affectu, et amplis sibi obligavit beneficiis. Illi igitur referendas committimus, cui facitis quidquid uni ex minimis suis facitis. Porro vestram flagitamus celsitudinem, et precibus obsecramus instantissimis, ne vester ille tepescat affectus, quem, vivente piæ memoriæ patre et prædecessore meo Gilduino abbate, vestra erga nos habuit pietas, ne contrahatur aliquatenus illa pristina vestræ charitatis latitudo; sed quo magis nunc indigemus, eo magis amplectur in dies. Vobis omnino sumus obnoxii omnes nos devoti servi vestri paratissimi pro vobis, ut debemus, promptissima facere voluntate quidquid potest humilitas nostra. Vestri nobis memoriam nullo die subducit oblivio. De cætero fratrem ad vos Reynerum mittimus pro qua causa ipse insinuabit. Sciat autem ita se habere negotium pro quo mittitur, ut idem asseret, unde serenitati vestræ multas porrigimus preces, ut pio negotio piam porrigatis manum, et ut sua pauperibus debita solvantur impendatis et consilium et opem. Beatitudinem vestram custodiat Christus Jesus, domine illustrissime et omni dignissime reverentia.

(31) Arnulfo, qui ex archidiacono Saglensi factus est episcopus Lexoviensis.

EPISTOLÆ ERVISII ABBATIS.

I.

De Ervisio abbate S. Victoris, patrino Philippi regis.

Anno Incarnationis Dominicæ 1148, in octava

Assumptionis B. Mariæ Virginis, nocte dum matutina synaxis celebraretur, nobilissima proles Ludovici, regis quondam Franciæ, processit ad ortum, videlicet Philippus filius ejus, cujus nativitatis gaudium dese-